

Brazilië

Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Federatieve Republiek Brazilië tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen

Gesloten te Brasília, op 8 maart 1990

tekst gepubliceerd: Trb. 1990, 67
authentieke teksten: Nederlands, Portugees en (Engels beslissend)
inwerkingtreding: 20 november 1991 (zie Trb. 1991, 176)
van toepassing: 1 januari 1992

Hoofdstuk 1. Reikwijdte van de overeenkomst

Artikel 1. Personen op wie de overeenkomst van toepassing is

Deze Overeenkomst is van toepassing op personen die inwoner zijn van een of beide Overeenkomstsluitende Staten.

Artikel 2. Belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is

1. Deze Overeenkomst is van toepassing op belastingen naar het inkomen die, ongeacht de wijze van heffing, worden geheven ten behoeve van elk van de Overeenkomstsluitende Staten.
2. De bestaande belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is, zijn:
 - a. voor Brazilië:
 - the federal income tax, excluding the supplementary income tax and the tax on activities of minor importance (de federale inkomstenbelasting, uitgezonderd de aanvullende inkomstenbelasting en de belasting op activiteiten van gering belang), (hierna te noemen: 'Braziliaanse belasting');
 - b. voor Nederland:
 - de inkomstenbelasting,
 - de loonbelasting,
 - de vennootschapsbelasting, waaronder begrepen het aandeel van de regering in de netto winsten behaald met de exploitatie van natuurlijke rijkdommen geheven krachtens de Mijnwet 1810 met betrekking tot concessies uitgegeven vanaf 1967, of geheven krachtens de Nederlandse Mijnwet continentaal plat 1965,
 - de dividendbelasting,(hierna te noemen: 'Nederlandse belasting').
3. De Overeenkomst is ook van toepassing op alle gelijke of in wezen gelijksoortige belastingen die na de datum van ondertekening van de Overeenkomst naast of in de plaats van de in het tweede lid genoemde belastingen worden geheven. De bevoegde autoriteiten van de Overeenkomstsluitende Staten delen elkaar alle wezenlijke wijzigingen mede die in hun onderscheiden belastingwetgevingen zijn aangebracht.

Hoofdstuk II. Begripsbepalingen

Artikel 3. Algemene begripsbepalingen

1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst, tenzij de context anders vereist:
 - a. betekent de uitdrukking 'Overeenkomstsluitende Staat' Brazilië of Nederland, al naar de context vereist; betekent de uitdrukking 'Overeenkomstsluitende Staten' Brazilië en Nederland;
 - b. betekent de uitdrukking 'Brazilië' het vasteland en de eilanden van de Federatieve Republiek Brazilië, alsmede de territoriale wateren zoals omschreven in het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het

recht van de zee, en de daarbij behorende zeebodem en ondergrond, alsmede elk gebied van de zee buiten de territoriale wateren, alsmede de zeebodem en de ondergrond, voor zover Brazilië in dat gebied in overeenstemming met het internationale recht rechten uitoefent met betrekking tot de exploratie en exploitatie van de natuurlijke rijkdommen;

- c. betekent de uitdrukking 'Nederland' het deel van het Koninkrijk der Nederlanden dat in Europa is gelegen, en het onder de Noordzee gelegen deel van de zeebodem en de ondergrond daarvan voor zover dit gebied in overeenstemming met het internationale recht krachtens de Nederlandse wetgeving is of zal worden aangemerkt als een gebied waarbinnen Nederland bepaalde rechten kan uitoefenen met betrekking tot de exploratie en exploitatie van de natuurlijke rijkdommen van de zeebodem of de ondergrond daarvan;
 - d. betekent de uitdrukking 'onderdanen':
 1. alle natuurlijke personen die de nationaliteit van een Overeenkomstsluitende Staat bezitten;
 2. alle rechtspersonen, vennootschappen en verenigingen die hun rechtspositie als zodanig ontlenen aan de wetgeving die in een Overeenkomstsluitende Staat van kracht is;
 - e. omvat de uitdrukking 'persoon' een natuurlijke persoon, een lichaam en elke andere vereniging van personen;
 - f. betekent de uitdrukking 'lichaam' elke rechtspersoon of elke eenheid die voor de belastingheffing als een rechtspersoon wordt behandeld;
 - g. betekenen de uitdrukkingen 'onderneming van een Overeenkomstsluitende Staat' en 'onderneming van de andere Overeenkomstsluitende Staat' onderscheidenlijk een onderneming gedreven door een inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat en een onderneming gedreven door een inwoner van de andere Overeenkomstsluitende Staat;
 - h. betekent de uitdrukking 'internationaal verkeer' alle vervoer met een schip of een luchtvaartuig, geëxploiteerd door een onderneming waarvan de plaats van de werkelijke leiding in een Overeenkomstsluitende Staat is gelegen, behalve wanneer het schip of het luchtvaartuig uitsluitend wordt geëxploiteerd tussen plaatsen die in de andere Overeenkomstsluitende Staat zijn gelegen;
 - i. betekent de uitdrukking 'belasting' Braziliaanse belasting of Nederlandse belasting, al naar de context vereist;
 - j. betekent de uitdrukking 'bevoegde autoriteit':
 1. in Brazilië: de Minister van Financiën, de Secretary of Federal Revenue of hun bevoegde vertegenwoordigers;
 2. in Nederland: de Minister van Financiën of zijn bevoegde vertegenwoordiger.
2. Voor de toepassing van de Overeenkomst door een Overeenkomstsluitende Staat heeft, tenzij de context anders vereist, elke daarin niet omschreven uitdrukking de betekenis welke die uitdrukking heeft volgens de wetgeving van die Staat met betrekking tot de belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is.

Artikel 4. Woonplaats

1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst betekent de uitdrukking 'inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat' iedere persoon die, ingevolge de wetgeving van die Staat, aldaar aan belasting is onderworpen op grond van zijn woonplaats, verblijf, plaats van leiding of enige andere soortgelijke omstandigheid.
2. Indien een natuurlijke persoon ingevolge de bepalingen van het eerste lid inwoner van beide Overeenkomstsluitende Staten is, wordt zijn positie als volgt bepaald:
 - a. hij wordt geacht inwoner te zijn van de Staat waar hij een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft; indien hij in beide Staten een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waarmee zijn persoonlijke en economische betrekkingen het nauwst zijn (middelpunt van de levensbelangen);
 - b. indien niet kan worden bepaald in welke Staat hij het middelpunt van zijn levensbelangen heeft, of indien hij in geen van de Staten een duurzaam tehuis tot zijn beschikking heeft, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waar hij gewoonlijk verblijft;
 - c. indien hij in beide staten of in geen van beide gewoonlijk verblijft, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waarvan hij onderdaan is;
 - d. indien hij onderdaan is van beide Staten of van geen van beide, regelen de bevoegde autoriteiten van de Overeenkomstsluitende Staten de aangelegenheid in onderlinge overeenstemming.
3. Indien een andere dan een natuurlijke persoon ingevolge de bepalingen van het eerste lid inwoner van beide Overeenkomstsluitende Staten is, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waar de plaats van zijn werkelijke leiding is gelegen.

Artikel 5. Vaste inrichting

1. Voor de toepassing van deze Overeenkomst betekent de uitdrukking 'vaste inrichting' een vaste bedrijfsinrichting door middel waarvan de werkzaamheden van een onderneming geheel of gedeeltelijk worden uitgeoefend.
2. De uitdrukking 'vaste inrichting' omvat in het bijzonder:
 - a. een plaats waar leiding wordt gegeven;
 - b. een filiaal;
 - c. een kantoor;
 - d. een fabriek;
 - e. een werkplaats;
 - f. een mijn, een olie- of gasbron, een steengroeve of een andere plaats waar natuurlijke rijkdommen worden gewonnen.
3. De plaats van uitvoering van een bouwwerk, van constructie-, montage- of installatiewerkzaamheden vormt alleen een vaste inrichting indien de duur ervan 6 maanden overschrijdt.
4. Niettegenstaande de voorgaande bepalingen van dit artikel wordt de uitdrukking 'vaste inrichting' geacht niet te omvatten:
 - a. het gebruik maken van inrichtingen, uitsluitend voor de opslag, uitstalling of aflevering van aan de onderneming toebehorende goederen of koopwaar;
 - b. het aanhouden van een voorraad van aan de onderneming toebehorende goederen of koopwaar, uitsluitend voor opslag, uitstalling of aflevering;
 - c. het aanhouden van een voorraad van aan de onderneming toebehorende goederen of koopwaar, uitsluitend voor bewerking of verwerking door een andere onderneming;
 - d. het aanhouden van vaste bedrijfsinrichting, uitsluitend om voor de onderneming goederen of koopwaar aan te kopen of inlichtingen in te winnen;
 - e. het aanhouden van een vaste bedrijfsinrichting, uitsluitend om voor de onderneming enige andere werkzaamheid uit te oefenen die van voorbereidende aard is of het karakter van hulpwerkzaamheid heeft.
5. Indien een persoon – niet zijnde een onafhankelijke vertegenwoordiger in de zin van het zevende lid – in een Overeenkomstsluitende Staat voor een onderneming van de andere Overeenkomstsluitende Staat werkzaam is, en een machtiging bezit om namens de onderneming overeenkomsten af te sluiten en dit recht in de eerstgenoemde Staat gewoonlijk uitoefent, wordt die onderneming, niettegenstaande de bepalingen van het eerste en tweede lid, geacht in de eerstgenoemde staat een vaste inrichting te hebben met betrekking tot de werkzaamheden die die persoon voor de onderneming verricht, tenzij de werkzaamheden van die persoon beperkt blijven tot die werkzaamheden genoemd in het vierde lid, die, indien zij worden uitgeoefend door middel van een vaste bedrijfsinrichting, deze vaste bedrijfsinrichting op grond van de bepalingen van dat lid niet tot een vaste inrichting zouden maken.
6. Niettegenstaande de voorgaande bepalingen van dit artikel wordt een verzekeringsonderneming van een Overeenkomstsluitende Staat, behoudens voor zover het herverzekering betreft, geacht een vaste inrichting in de andere Overeenkomstsluitende Staat te hebben, indien zijn op het grondgebied van die andere Staat premies int of aldaar aanwezige risico's verzekert door middel van een persoon, niet zijnde een onafhankelijke vertegenwoordiger in de zin van het zevende lid.
7. Een onderneming van een Overeenkomstsluitende Staat wordt niet geacht een vaste inrichting in de andere Overeenkomstsluitende Staat te hebben alleen op grond van de omstandigheid dat zij in die andere Staat zaken doet door bemiddeling van een makelaar, commissionair of enige andere onafhankelijke vertegenwoordiger, mits deze personen in de normale uitoefening van hun bedrijf handelen.
8. De omstandigheid dat een lichaam dat inwoner is van een Overeenkomstsluitende Staat, een lichaam beheerst of door een lichaam wordt beheerst dat inwoner is van de andere Overeenkomstsluitende Staat of dat in die andere Staat zaken doet (hetzij door middel van een vaste inrichting, hetzij op andere wijze), stempelt een van beide lichamen niet tot een vaste inrichting van het andere.

Hoofdstuk III. Belastingheffing naar het inkomen

Artikel 6. Inkomsten uit onroerende goederen

1. Inkomsten verkregen door een inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat uit onroerende goederen (waaronder begrepen voordelen uit landbouw- of bosbedrijven) die in de andere Overeenkomstsluitende Staat zijn gelegen mogen in die andere Staat worden belast.
2. De uitdrukking 'onroerende goederen' heeft de betekenis welke die uitdrukking heeft volgens de wetgeving van de Overeenkomstsluitende Staat waar de desbetreffende goederen zijn gelegen. De uitdrukking omvat in ieder geval de goederen die bij de onroerende goederen behoren, levende en dode have van landbouw- en bosbedrijven, rechten waarop de bepalingen van het privaatrecht betreffende de grondeigendom van toepassing zijn, vruchtgebruik van onroerende goederen en rechten op veranderlijke of vaste vergoedingen ter zake van de exploitatie, of concessie tot exploitatie, van minerale aardlagen, bronnen en andere natuurlijke rijkdommen; schepen en luchtvaartuigen worden niet als onroerende goederen beschouwd.
3. Het bepaalde in het eerste lid is van toepassing op de inkomsten verkregen uit de rechtstreekse exploitatie, uit het verhuren of verpachten, of uit elke andere vorm van exploitatie van onroerende goederen.
4. De bepalingen van het eerste en derde lid zijn ook van toepassing op inkomsten uit onroerende goederen van een onderneming en op inkomsten uit onroerende goederen gebezigd voor het verrichten van zelfstandige arbeid.

Artikel 7. Winst uit onderneming

1. De voordelen van een onderneming van een Overeenkomstsluitende Staat zijn slechts in die Staat belastbaar, tenzij de onderneming in de andere Overeenkomstsluitende Staat haar bedrijf uitoefent door middel van een aldaar gevestigde vaste inrichting. Indien de onderneming aldus haar bedrijf uitoefent, mogen de voordelen van de onderneming in de andere Staat worden belast, maar slechts in zoverre als zij aan die vaste inrichting kunnen worden toegerekend.
2. Onder voorbehoud van de bepalingen van het derde lid worden, indien een onderneming van een Overeenkomstsluitende Staat in de andere Overeenkomstsluitende Staat haar bedrijf uitoefent door middel van een aldaar gevestigde vaste inrichting, in elk van de Overeenkomstsluitende Staten aan die vaste inrichting de voordelen toegerekend die zij geacht zou kunnen worden te behalen, indien zij een zelfstandige onderneming zou zijn die dezelfde of soortgelijke werkzaamheden zou uitoefenen onder dezelfde of soortgelijke omstandigheden en die geheel onafhankelijk transacties zou aangaan met de onderneming waarvan zij een vaste inrichting is.
3. Bij het bepalen van de voordelen van een vaste inrichting worden in aftrek toegelaten kosten – waaronder begrepen kosten van de leiding en algemene beheerskosten – die ten behoeve van de vaste inrichting zijn gemaakt.
4. Er worden geen voordelen aan een vaste inrichting toegerekend enkel op grond van aankoop door die vaste inrichting van goederen of koopwaar voor de onderneming.
5. Indien in de voordelen bestanddelen zijn begrepen die afzonderlijk in andere artikelen van deze Overeenkomst worden behandeld, worden de bepalingen van die artikelen niet aangetast door de bepalingen van dit artikel.

Artikel 8. Scheep- en luchtvaart

1. Voordelen uit de exploitatie van schepen of luchtvaartuigen in internationaal verkeer zijn slechts belastbaar in de Overeenkomstsluitende Staat waar de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming is gelegen.
2. Indien de plaats van de werkelijke leiding van een scheepvaartonderneming zich aan boord van een schip bevindt, wordt deze plaats geacht te zijn gelegen in de Overeenkomstsluitende Staat waar de thuishaven van het schip is gelegen, of, indien er geen thuishaven is, in de Overeenkomstsluitende Staat waarvan de exploitant van het schip inwoner is.
3. De bepalingen van het eerste lid zijn ook van toepassing op voordelen uit de deelneming in een 'pool', een gemeenschappelijke onderneming of een internationaal opererend agentschap.

Artikel 9. Gelieerde ondernemingen

1. Indien

- a. een onderneming van een Overeenkomstsluitende Staat onmiddellijk of middellijk deelneemt aan de leiding van, aan het toezicht op dan wel in het kapitaal van een onderneming van de andere Overeenkomstsluitende Staat, of
- b. dezelfde personen onmiddellijk of middellijk deelnemen aan de leiding van, aan het toezicht op dan wel in het kapitaal van een onderneming van een Overeenkomstsluitende Staat en een onderneming van de andere Overeenkomstsluitende Staat,

en in het ene of in het andere geval tussen de beide ondernemingen in hun handelsbetrekkingen of financiële betrekkingen voorwaarden worden overeengekomen of opgelegd, die afwijken van die welke zouden worden overeengekomen tussen onafhankelijke ondernemingen, mogen alle voordelen die een van de ondernemingen zonder deze voorwaarden zou hebben behaald, maar ten gevolge van die voorwaarden niet heeft behaald, worden begrepen in de voordelen van die onderneming en dienovereenkomstig worden belast.

Artikel 10. Dividenden

1. Dividenden betaald door een lichaam dat inwoner is van een Overeenkomstsluitende Staat aan een inwoner van de andere Overeenkomstsluitende Staat, mogen in die andere Staat worden belast.
2. Deze dividenden mogen echter ook in de Overeenkomstsluitende Staat waarvan het lichaam dat de dividenden betaalt inwoner is, overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast, maar indien de genietster de uiteindelijk gerechtigde tot de dividenden is, mag de aldus geheven belasting 15 procent van het brutobedrag van de dividenden niet overschrijden. Dit lid laat onverlet de belastingheffing van het lichaam ter zake van de winst waaruit de dividenden worden betaald.
3. De uitdrukking 'dividenden', zoals gebezigd in dit artikel, betekent inkomsten uit aandelen, winstaandelen of winstbewijzen, mijnaandelen, oprichtersaandelen of andere rechten, met uitzondering van schuldvorderingen, die aanspraak geven op een aandeel in de winst, alsmede inkomsten uit andere vennootschappelijke rechten die door de wetgeving van de Staat waarvan het lichaam dat de uitdeling doet inwoner is, op dezelfde wijze aan de belastingheffing worden onderworpen als inkomsten uit aandelen.
4. De bepalingen van het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing, indien de uiteindelijk gerechtigde tot de dividenden, die inwoner is van een Overeenkomstsluitende Staat, in de andere Overeenkomstsluitende Staat waarvan het lichaam dat de dividenden betaalt inwoner is, een bedrijf uitoefent door middel van een aldaar gevestigde vaste inrichting, en het aandelenbezit uit hoofde waarvan de dividenden worden betaald, tot het bedrijfsvermogen van die vaste inrichting behoort. In dat geval zijn de bepalingen van artikel 7 van toepassing.
5. Indien een inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat een vaste inrichting in de andere Overeenkomstsluitende Staat heeft, mag deze vaste inrichting in overeenstemming met de nationale wetgeving van die Staat worden onderworpen aan een belasting die wordt ingehouden aan de bron. Die belasting mag echter 15 procent van het brutobedrag van de voordelen van die vaste inrichting, zoals bepaald na de betaling van de op die voordelen betrekking hebbende vennootschapsbelasting, niet overschrijden.
6. Indien een lichaam dat inwoner is van een Overeenkomstsluitende Staat, voordelen of inkomsten verkrijgt uit de andere Overeenkomstsluitende Staat, mag die andere Staat geen belasting heffen op de dividenden die door het lichaam worden betaald, behalve voor zover deze dividenden worden betaald aan een inwoner van die Staat of voor zover het aandelenbezit uit hoofde waarvan de dividenden worden betaald, tot het bedrijfsvermogen van een in die Staat gevestigde vaste inrichting behoort, noch de niet-uitgedeelde winst van het lichaam onderwerpen aan een belasting op niet-uitgedeelde winst van het lichaam, zelfs indien de betaalde dividenden of de niet-uitgedeelde winst geheel of gedeeltelijk bestaan uit voordelen of inkomsten die uit die andere Staat afkomstig zijn.
7. De in het tweede en het vijfde lid bedoelde beperkingen van de belastingtarieven zijn niet van toepassing op dividenden of voordelen betaald voor het einde van het eerste kalenderjaar dat volgt op het jaar van ondertekening van deze Overeenkomst.

Artikel 11. Interest

1. Interest afkomstig uit een Overeenkomstsluitende Staat en betaald aan een inwoner van de andere Overeenkomstsluitende Staat mag in die andere Staat worden belast.
2. Deze interest mag echter ook in de Staat waaruit hij afkomstig is, overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast, maar indien de genietster de uiteindelijk gerechtigde tot de interest is, mag de aldus geheven belasting niet overschrijden:

- a. 10 percent van het brutobedrag van de interest indien de genierter een bank is en de lening verstrekt is voor een tijdsduur van ten minste 7 jaar in verband met de aankoop van industriële uitrusting; met de bestudering, aankoop en installatie van industriële of wetenschappelijke eenheden, alsmede met de financiering van openbare werken;
 - b. 15 percent van het brutobedrag van de interest in alle andere gevallen.
3. Niettegenstaande de bepalingen van het eerste en tweede lid is interest, afkomstig uit een Overeenkomstsluitende Staat en betaald aan de Regering van de andere Overeenkomstsluitende Staat, een staatkundig onderdeel daarvan of enig agentschap (waaronder begrepen een financiële instelling) dat eigendom is van die Regering of van dat staatkundig onderdeel, vrijgesteld van belasting in de eerstbedoelde Staat.
4. De uitdrukking 'interest', zoals gebezigd in dit artikel, betekent inkomsten uit overheidsleningen, obligaties of schuldbewijzen, al dan niet verzekerd door hypotheek en al dan niet aanspraak gevend op een aandeel in de winst, en schuldvorderingen van welke aard ook, alsmede alle andere inkomsten die door de belastingwetgeving van de Overeenkomstsluitende Staat waaruit de inkomsten afkomstig zijn, met inkomsten uit geldlening worden gelijkgesteld.
5. De bepalingen van het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing indien de uiteindelijk gerechtigde tot de interest, die inwoner is van een Overeenkomstsluitende Staat, in de andere Overeenkomstsluitende Staat waaruit de interest afkomstig is een bedrijf uitoefent door middel van een aldaar gevestigde vaste inrichting, en de vordering uit hoofde waarvan de interest wordt betaald, tot het bedrijfsvermogen van die vaste inrichting behoort. In dat geval zijn de bepalingen van artikel 7 van toepassing.
6. De beperking van de belastingtarieven zoals bedoeld in het tweede lid is niet van toepassing op interest die afkomstig is uit een Overeenkomstsluitende Staat en die wordt betaald aan een vaste inrichting van een onderneming van de andere Overeenkomstsluitende Staat die is gevestigd in een derde Staat.
7. Interest wordt geacht uit een Overeenkomstsluitende Staat afkomstig te zijn, indien zij wordt betaald door die Staat zelf, door een staatkundig onderdeel, door een plaatselijk publiekrechtelijk lichaam of door een inwoner van die Staat. Indien evenwel de persoon die de interest betaalt, of hij inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat is of niet, in een Overeenkomstsluitende Staat een vaste inrichting heeft, waarvoor de schuld ter zake waarvan de interest wordt betaald, was aangegaan, en deze interest ten laste komt van die vaste inrichting, wordt deze interest geacht afkomstig te zijn uit de Staat waar de vaste inrichting is gevestigd.
8. Indien, wegens een bijzondere verhouding tussen de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde of tussen hen beiden en een derde, het bedrag van de betaalde interest, gelet op de schuldvordering ter zake waarvan deze wordt betaald, hoger is dan het bedrag dat zonder zulk een verhouding door de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde zou zijn overeengekomen, zijn de bepalingen van dit artikel slechts op het laatstbedoelde bedrag van toepassing. In dat geval blijft het daarboven uitgaande deel van het betaalde bedrag belastbaar overeenkomstig de wetgeving van elk van de Overeenkomstsluitende Staten, zulks met inachtneming van de overige bepalingen van deze Overeenkomst.

Artikel 12. Royalty's

1. Royalty's afkomstig uit een Overeenkomstsluitende Staat en betaald aan een inwoner van de andere Overeenkomstsluitende Staat mogen in die andere Staat worden belast.
2. Deze royalty's mogen echter ook in de Overeenkomstsluitende Staat waaruit zij afkomstig zijn, overeenkomstig de wetgeving van die Staat worden belast, maar indien de genierter de uiteindelijk gerechtigde tot de royalty's is, mag de aldus geheven belasting niet overschrijden:
 - a. 25 percent van het brutobedrag van de royalty's voor het gebruik van, of voor het recht van gebruik van fabrieks- of handelsmerken;
 - b. 15 percent van het brutobedrag van de royalty's in alle andere gevallen.
3. De uitdrukking 'royalty's', zoals gebezigd in dit artikel, betekent vergoedingen van welke aard ook voor het gebruik van, of voor het recht van gebruik van, een auteursrecht op een werk op het gebied van letterkunde, kunst of wetenschap (waaronder begrepen bioscoopfilms, films of beeld- en geluidsbanden voor televisie- of radiuitzendingen), een octrooi, een fabrieks- of handelsmerk, een tekening of model, een plan, een geheim recept of een geheime werkwijze, of voor het gebruik van, of voor het recht van gebruik van nijverheids- of handelsuitrusting of wetenschappelijke uitrusting, dan wel voor inlichtingen omtrent ervaringen op het gebied van nijverheid, handel of wetenschap.
4. De bepalingen van het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing, indien de uiteindelijk gerechtigde tot de royalty's, die inwoner is van een Overeenkomstsluitende Staat, in de andere Overeenkomstsluitende Staat waaruit de royalty's afkomstig zijn een bedrijf uitoefent door middel van een aldaar gevestigde vaste

inrichting, en het recht of de zaak uit hoofde waarvan de royalty's worden betaald, tot het bedrijfsvermogen van die vaste inrichting behoort. In dat geval zijn de bepalingen van artikel 7 van toepassing.

5. Royalty's worden geacht uit een Overeenkomstsluitende Staat afkomstig te zijn, indien zij worden betaald door die Staat zelf, door een staatkundig onderdeel, door een plaatselijk publiekrechtelijk lichaam of door een inwoner van die Staat. Indien evenwel de persoon die de royalty's betaalt, of hij inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat is of niet, in een Overeenkomstsluitende Staat een vaste inrichting heeft waarvoor de verplichting tot het betalen van de royalty's was aangegaan, en deze royalty's ten laste komen van die vaste inrichting, worden deze royalty's geacht afkomstig te zijn uit de Staat waar de vaste inrichting is gevestigd.

6. Indien, wegens een bijzondere verhouding tussen de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde of tussen hen beiden en een derde, het bedrag van de royalty's, gelet op het gebruik, het recht of de inlichtingen waarvoor zij worden betaald, hoger is dan het bedrag dat zonder zulk een verhouding door de schuldenaar en de uiteindelijk gerechtigde zou zijn overeengekomen, zijn de bepalingen van dit artikel slechts op het laatstbedoelde bedrag van toepassing. In dat geval blijft het daarboven uitgaande deel van het betaalde bedrag belastbaar overeenkomstig de wetgeving aan elk van de Overeenkomstsluitende Staten, zulks met inachtneming van de overige bepalingen van deze Overeenkomst.

7. De beperking van het belastingtarief zoals bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, van dit artikel is niet van toepassing op royalty's die worden betaald voor het einde van het eerste kalenderjaar dat volgt op het jaar van ondertekening van deze Overeenkomst, indien die royalty's worden betaald aan een inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat die onmiddellijk of middellijk ten minste 50 percent van het stemgerechtigde kapitaal in het lichaam dat de royalty's betaalt, bezit.

Artikel 13. Vermogenswinsten

1. Voordelen verkregen door een inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat uit de vervreemding van onroerende goederen, zoals bedoeld in artikel 6 en die zijn gelegen in de andere Overeenkomstsluitende Staat mogen in die andere Staat worden belast.

2. Voordelen verkregen uit de vervreemding van roerende zaken die deel uitmaken van het bedrijfsvermogen van een vaste inrichting die een onderneming van een Overeenkomstsluitende Staat in de andere Overeenkomstsluitende Staat heeft, waaronder begrepen voordelen verkregen uit de vervreemding van de vaste inrichting (alleen of met de gehele onderneming), mogen in die andere Staat worden belast. Voordelen verkregen uit de vervreemding van schepen of luchtvaartuigen die in internationaal verkeer worden geëxploiteerd of van roerende zaken die worden gebruikt bij de exploitatie van deze schepen of luchtvaartuigen, zijn evenwel slechts belastbaar in de Overeenkomstsluitende Staat waar de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming is gelegen.

3. Voordelen verkregen uit de vervreemding van alle andere zaken dan die bedoeld in het eerste en tweede lid mogen in beide Overeenkomstsluitende Staten worden belast.

Artikel 14. Zelfstandige arbeid

1. Voordelen verkregen door een inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat in de uitoefening van een vrij beroep of ter zake van andere werkzaamheden van zelfstandige aard zijn slechts in die Staat belastbaar, tenzij de beloning voor die werkzaamheden wordt betaald door een lichaam dat inwoner is van de andere Overeenkomstsluitende Staat of ten laste komt van een aldaar gevestigde vaste inrichting. In dat geval mogen de voordelen in die andere Staat worden belast.

2. De uitdrukking 'vrij beroep' omvat in het bijzonder zelfstandige werkzaamheden op het gebied van wetenschap, techniek, letterkunde, kunst, opvoeding of onderwijs, alsmede de zelfstandige werkzaamheden van artsen, advocaten, technici, architecten, tandartsen en accountants.

Artikel 15. Niet-zelfstandige arbeid

1. Onder voorbehoud van de bepalingen van de artikelen 16, 18, 19 en 20 zijn salarissen, lonen en andere soortgelijke beloningen verkregen door een inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat ter zake van een dienstbetrekking slechts in die Staat belastbaar, tenzij de dienstbetrekking in de andere Overeenkomstsluitende Staat wordt uitgeoefend. Indien de dienstbetrekking aldaar wordt uitgeoefend, mag de ter zake daarvan verkregen beloning in die andere Staat worden belast.

2. Niettegenstaande de bepalingen van het eerste lid is de beloning verkregen door een inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat ter zake van een in de andere Overeenkomstsluitende Staat uitgeoefende dienstbetrekking slechts in de eerstbedoelde Staat belastbaar, indien:
 - a. de genietter in de andere Staat verblijft gedurende een tijdvak of tijdvakken, die in het desbetreffende belastingjaar een totaal van 183 dagen niet te boven gaan, en
 - b. de beloning wordt betaald door of namens een werkgever die geen inwoner van de Staat is, en
 - c. de beloning niet ten laste komt van een vaste inrichting die de werkgever in de andere Staat heeft.
3. Niettegenstaande de voorgaande bepalingen van dit artikel mag de beloning verkregen ter zake van een dienstbetrekking uitgeoefend aan boord van een schip of luchtvaartuig dat in internationaal verkeer wordt geëxploiteerd, worden belast in de Overeenkomstsluitende Staat waar de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming is gelegen.

Artikel 16. Directeursbeloningen

Directeursbeloningen en andere regelmatige betalingen verkregen door een inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat in zijn hoedanigheid van lid van de raad van beheer of een andere raad van een lichaam dat inwoner is van de andere Overeenkomstsluitende Staat, mogen in die andere Staat worden belast.

Artikel 17. Artiesten en sportbeoefenaars

1. Niettegenstaande de bepalingen van de artikelen 14 en 15, mogen voordelen of inkomsten, verkregen door een inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat als artiest, zoals een toneelspeler, film-, radio-, of televisie-artiest of een musicus, of als sportbeoefenaar, uit zijn persoonlijke werkzaamheden als zodanig die worden verricht in de andere Overeenkomstsluitende Staat, worden belast in die andere Staat.
2. Indien voordelen of inkomsten ter zake van persoonlijke werkzaamheden die door een artiest of een sportbeoefenaar in die hoedanigheid worden verricht, niet aan de artiest of sportbeoefenaar zelf toekomen, maar aan een andere persoon, mogen die voordelen of inkomsten, niettegenstaande de bepalingen van de artikelen 7, 14 en 15, worden belast in de Overeenkomstsluitende Staat waar de werkzaamheden van de artiest of sportbeoefenaar worden verricht.

Artikel 18. Pensioenen

1. Onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 19, tweede lid, zijn pensioenen en andere soortgelijke beloningen ter zake van een vroegere dienstbetrekking die een bedrag dat overeenkomt met 5000 Amerikaanse dollars per kalenderjaar niet overschrijden alsmede lijfrenten of alimentaties betaald aan een inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat, slechts in die Staat belastbaar. Het bedrag van deze beloningen dat de hiervoor bedoelde grens te boven gaat mag ook in de ander Overeenkomstsluitende Staat worden belast indien zij uit die Staat worden verkregen.
2. De uitdrukking 'lijfrente' betekent een vaste som, periodiek betaalbaar op vaste tijdstippen gedurende het leven of gedurende een vastgesteld of voor vaststelling vatbaar tijdvak, ingevolge een verbintenis tot het doen van betalingen, welke tegenover een voldoende en volledige tegenprestatie in geld of geldswaarde staat.
3. Betalingen krachtens de bepalingen van een sociaal zekerheidsstelsel van een Overeenkomstsluitende Staat aan een inwoner van de andere Overeenkomstsluitende Staat, zijn slechts in de eerstbedoelde Staat belastbaar.

Artikel 19. Overheidsbetalingen

1. a. Beloningen, niet zijnde pensioenen, betaald door een Overeenkomstsluitende Staat of een staatkundig onderdeel of een plaatselijk publiekrechtelijk lichaam daarvan aan een natuurlijke persoon ter zake van diensten bewezen aan die Staat of dat onderdeel of dat publiekrechtelijke lichaam, zijn slechts in die Staat belastbaar.
- b. Deze beloningen zijn echter slechts in de andere Overeenkomstsluitende Staat belastbaar, indien de diensten in die andere Staat worden bewezen en de natuurlijke persoon inwoner is van die Staat, die:
 1. onderdaan is van die Staat; of

2. niet uitsluitend voor het verrichten van de diensten inwoner van die Staat werd.
2. a. Pensioenen, betaald door, of uit fondsen in het leven geroepen door, een Overeenkomstsluitende Staat of een staatkundig onderdeel of een plaatselijk publiekrechtelijk lichaam daarvan aan een natuurlijke persoon ter zake van diensten bewezen aan die Staat of dat onderdeel of dat publiekrechtelijk lichaam, zijn slechts in die Staat belastbaar.
- b. Deze pensioenen zijn echter slechts in de andere Overeenkomstsluitende Staat belastbaar, indien de natuurlijke persoon inwoner en onderdaan is van die andere Staat.
3. De bepalingen van de artikelen 15, 16 en 18 zijn van toepassing op beloningen en pensioenen ter zake van diensten, bewezen in het kader van een op winst gericht bedrijf, uitgeoefend door een Overeenkomstsluitende Staat of een staatkundig onderdeel of een plaatselijk publiekrechtelijk lichaam daarvan.

Artikel 20. Hoogleraren en andere docenten

1. Betalingen die een hoogleraar of andere docent die inwoner is van een Overeenkomstsluitende Staat en die tijdelijk in de andere Overeenkomstsluitende Staat verblijft met het doel gedurende een tijdvak van ten hoogste twee jaren onderwijs te geven of zich met wetenschappelijk onderzoek bezig te houden aan een universiteit, hogeschool of andere inrichting voor onderwijs of wetenschappelijk onderzoek in die andere Staat, voor dat onderwijs of dat onderzoek ontvangt, worden in de laatstbedoelde Staat niet belast mits de betalingen worden ontvangen uit de eerstbedoelde Staat of van een persoon die inwoner is van de eerstbedoelde Staat.
2. Dit artikel is niet van toepassing op inkomsten uit het verrichten van wetenschappelijk onderzoek, indien dit onderzoek niet wordt verricht in het algemeen belang, maar in de eerste plaats voor het persoonlijke nut van een bepaalde persoon of bepaalde personen.

Artikel 21. Studenten

Betalingen die een student of een voor een beroep of bedrijf in opleiding zijnde persoon, die inwoner is of onmiddellijk voorafgaande aan zijn bezoek aan een van de Overeenkomstsluitende Staten, inwoner was van de andere Staat en die uitsluitend voor zijn studie of opleiding in de eerstbedoelde Staat verblijft, ontvangt ten behoeve van zijn onderhoud, studie of opleiding, worden in die Staat niet belast, mits deze betalingen aan hem worden gedaan uit bronnen buiten die Staat.

Artikel 22. Overige inkomsten

Bestanddelen van het inkomen van een inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat die afkomstig zijn uit de andere Overeenkomstsluitende Staat en die niet in de voorgaande artikelen van deze Overeenkomst zijn behandeld, mogen in die andere Staat worden belast.

Hoofdstuk IV. Vermijding van dubbele belasting

Artikel 23. Vermijding van dubbele belasting

1. Nederland is bevoegd bij het heffen van belasting van zijn inwoners in de grondslag waarnaar de belasting wordt geheven, de bestanddelen van het inkomen te begrijpen die overeenkomstig de bepalingen van deze Overeenkomst in Brazilië mogen worden belast.
2. Indien echter een inwoner van Nederland bestanddelen van het inkomen verkrijgt die volgens artikel 6, artikel 7, artikel 10, vierde lid, artikel 11, vijfde lid, artikel 12, vierde lid, artikel 13, eerste en tweede lid, artikel 14, artikel 15, artikel 16 en artikel 19 van deze Overeenkomst in Brazilië mogen worden belast en die in de in het eerste lid bedoelde grondslag zijn begrepen, stelt Nederland, onder voorbehoud van de bepalingen betreffende de wijze van toepassing, waaronder begrepen de bepalingen betreffende de verliescompensatie, in zijn eenzijdige voorschriften tot het vermijden van dubbele belasting, die bestanddelen vrij van belasting overeenkomstig de hiervoor genoemde bepalingen van deze Overeenkomst.

3. Nederland verleent voorts een aftrek op de aldus berekende Nederlandse belasting voor die bestanddelen van het inkomen die volgens artikel 10, tweede lid, artikel 11, tweede lid, artikel 12, tweede lid, artikel 13, derde lid, artikel 17, artikel 18, eerste lid, en artikel 22 van deze Overeenkomst in Brazilië mogen worden belast, in zoverre deze bestanddelen in de in het eerste lid bedoelde grondslag zijn begrepen. Het bedrag van deze aftrek is gelijk aan de in Brazilië over deze bestanddelen van het inkomen betaalde belasting, maar bedraagt niet meer dan het bedrag van de vermindering die zou zijn verleend indien de aldus in het inkomen begrepen bestanddelen van het inkomen de enige bestanddelen van het inkomen zouden zijn geweest die uit hoofde van de bepalingen in de Nederlandse wetgeving tot het vermijden van dubbele belasting van Nederlandse belasting zijn vrijgesteld.
4. Voor de toepassing van het derde lid wordt de in Brazilië betaalde belasting geacht te bedragen:
- met betrekking tot dividenden als bedoeld in artikel 10, tweede lid, 25 percent van die dividenden indien zij worden betaald aan een Nederlands lichaam dat ten minste 10 percent van het stemgerechtigde kapitaal in het Braziliaanse lichaam bezit, en 20 percent in alle andere gevallen,
 - met betrekking tot interest als bedoeld in artikel 11, tweede lid, 20 percent van die interest,
 - met betrekking tot royalty's als bedoeld in artikel 12, tweede lid, onderdeel b, 25 percent van die royalty's indien zij worden betaald aan een Nederlands lichaam dat onmiddellijk of middellijk ten minste 50 percent van het stemgerechtigde kapitaal in een Braziliaans lichaam bezit, mits die royalty's niet aftrekbaar zijn bij de bepaling van het belastbare inkomen van het lichaam dat de royalty's betaalt, en 20 percent in alle andere gevallen.
5. Indien een inwoner van Brazilië inkomsten verkrijgt die overeenkomstig de bepalingen van deze Overeenkomst in Nederland mogen worden belast, verleent Brazilië een vermindering van de belasting over het inkomen van die persoon tot een bedrag dat gelijk is aan de in Nederland betaalde belasting naar het inkomen. Deze vermindering overschrijdt evenwel niet dat deel van de belasting, zoals deze is berekend vóór het verlenen van de vermindering, dat kan worden toegerekend aan de inkomsten die in Nederland mogen worden belast.

Hoofdstuk V. Bijzondere bepalingen

Artikel 24. Non-discriminatie

- Onderdanen van een Overeenkomstsluitende Staat worden in de andere Overeenkomstsluitende Staat niet aan enige belastingheffing of daarmee verband houdende verplichting onderworpen, die anders of zwaarder is dan de belastingheffing en daarmee verband houdende verplichtingen, waaraan onderdanen van die andere Staat onder dezelfde omstandigheden zijn of kunnen worden onderworpen.
- De belastingheffing van een vaste inrichting die een onderneming van een Overeenkomstsluitende Staat in de andere Overeenkomstsluitende Staat heeft, is in die andere Staat niet ongunstiger dan de belastingheffing van ondernemingen van die andere Staat die dezelfde werkzaamheden uitoefenen. Deze bepaling mag niet aldus worden uitgelegd, dat zij een Overeenkomstsluitende Staat verplicht aan inwoners van de andere Overeenkomstsluitende Staat bij de belastingheffing de persoonlijke aftrekken, tegemoetkomingen en verminderingen uit hoofde van de samenstelling van het gezin of gezinslasten te verlenen, die eerstbedoelde Staat aan zijn eigen inwoners verleent.
- Ondernemingen van een Overeenkomstsluitende Staat, waarvan het kapitaal geheel of ten dele, onmiddellijk of middellijk, in het bezit is van of wordt beheerst door een of meer inwoners van de andere Overeenkomstsluitende Staat, worden in de eerstbedoelde Staat niet aan enige belastingheffing of daarmee verband houdende verplichting onderworpen, die anders of zwaarder is dan de belastingheffing en daarmee verband houdende verplichtingen, waaraan andere, soortgelijke ondernemingen van de eerstbedoelde Staat zijn of kunnen worden onderworpen.
- In dit artikel ziet de uitdrukking 'belastingheffing' op belastingen waarop deze Overeenkomst van toepassing is.

Artikel 25. Regeling voor onderling overleg

- Indien een inwoner van een Overeenkomstsluitende Staat van oordeel is dat de maatregelen van een van de Overeenkomstsluitende Staten of van beide Overeenkomstsluitende Staten voor hem leiden of zullen leiden tot een belastingheffing die niet in overeenstemming is met de bepalingen van deze Overeenkomst, kan hij, ongeacht de rechtsmiddelen waarin de nationale wetgeving van die Staten voorziet, zijn geval

voorleggen aan de bevoegde autoriteit van de Overeenkomstsluitende Staat waarvan hij inwoner is. Het geval moet worden voorgelegd binnen vijf jaren nadat de maatregel die leidt tot een belastingheffing die niet in overeenstemming is met de bepalingen van de Overeenkomst, voor het eerst te zijner kennis is gebracht.

2. De bevoegde autoriteit tracht, indien het bezwaar haar gegrond voorkomt en indien zij niet zelf in staat is tot een bevredigende oplossing te komen, de aangelegenheid in onderlinge overeenstemming met de bevoegde autoriteit van de andere Overeenkomstsluitende Staat te regelen ten einde een belastingheffing die niet in overeenstemming is met de Overeenkomst, te vermijden.
3. De bevoegde autoriteiten van de Overeenkomstsluitende Staten trachten moeilijkheden of twijfelpunten die mochten rijzen met betrekking tot de uitlegging of de toepassing van de Overeenkomst, waaronder begrepen artikel 9 van de Overeenkomst, in onderlinge overeenstemming op te lossen.
4. De bevoegde autoriteiten van de Overeenkomstsluitende Staten kunnen zich rechtstreeks met elkaar in verbinding stellen ten einde een overeenstemming als bedoeld in de voorgaande leden te bereiken.

Artikel 26. Uitwisseling van inlichtingen

1. De bevoegde autoriteiten van de Overeenkomstsluitende Staten wisselen die inlichtingen uit die nodig zijn voor de uitvoering van de bepalingen van deze Overeenkomst. Alle door een Overeenkomstsluitende Staat ontvangen inlichtingen worden geheim gehouden en worden alleen ter kennis gebracht van personen of autoriteiten (waaronder begrepen rechterlijke instanties) die betrokken zijn bij de vaststelling of invordering van de belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is, of bij de strafvervolgning of de beslissing in daarop betrekking hebbende beroepszaken.
2. In geen geval worden de bepalingen van het eerste lid zo uitgelegd dat zij een Overeenkomstsluitende Staat de verplichting opleggen:
 - a. administratieve maatregelen te nemen die in strijd zijn met de wetgeving of de administratieve praktijk van die of van de andere Overeenkomstsluitende Staat;
 - b. inlichtingen te verstrekken die niet verkrijgbaar zijn volgens de wetgeving of in de normale gang van zaken in de administratie van die of van de andere Overeenkomstsluitende Staat;
 - c. inlichtingen te verstrekken die een handels-, bedrijfs-, nijverheids-, of beroepsgeheim of een fabrieks- of handelswerkwijze zouden onthullen, dan wel inlichtingen waarvan het verstrekken in strijd zou zijn met de openbare orde.

Artikel 27. Diplomatieke en consulaire ambtenaren

De bepalingen van deze Overeenkomst tasten in geen enkel opzicht de fiscale voorrechten aan die diplomatieke of consulaire ambtenaren ontlenen aan de algemene regels van het volkenrecht of aan de bepalingen van bijzondere overeenkomsten.

Artikel 28. Inwerkingtreding

1. Deze Overeenkomst dient te worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging dienen zo spoedig mogelijk te worden uitgewisseld.
2. Deze Overeenkomst treedt in werking op het tijdstip van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging en de bepalingen ervan vinden voor het eerst toepassing:
 - a. wat betreft aan de bron ingehouden belastingen, op bedragen betaald of betaalbaar gesteld op of na 1 januari van het kalenderjaar dat onmiddellijk volgt op het kalenderjaar waarin de Overeenkomst in werking treedt;
 - b. wat betreft andere belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is, voor het belastingjaar dat aanvangt op of na 1 januari van het kalenderjaar dat onmiddellijk volgt op het kalenderjaar waarin de Overeenkomst in werking treedt.

Artikel 29. Beëindiging

Elk van de Overeenkomstsluitende Staten kan deze Overeenkomst na een periode van vijf jaar na de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst, beëindigen door langs diplomatieke weg aan de andere Overeenkomstsluitende Staat een schriftelijke kennisgeving van beëindiging te doen toekomen, met dien

verstande dat een zodanige kennisgeving slechts wordt gedaan op of vóór 30 juni van een kalenderjaar. In dat geval vindt de Overeenkomst voor het laatst toepassing:

- a. wat betreft aan de bron ingehouden belastingen, op bedragen betaald of betaalbaar gesteld voor het einde van het kalenderjaar waarin de kennisgeving van beëindiging is gedaan;
- b. wat betreft andere belastingen waarop de Overeenkomst van toepassing is, op bedragen ontvangen gedurende het belastingjaar dat aanvangt in het kalenderjaar waarin de kennisgeving van beëindiging is gedaan.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gemachtigd, deze Overeenkomst hebben ondertekend en er hun zegel aan hebben gehecht.

GEDAAN in tweevoud te Brasília, de achtste maart negentienhonderdnegentig, in de Portugese, de Nederlandse en de Engelse taal, zijnde de drie teksten gelijkelijk authentiek. Bij een verschillende uitleg is de Engelse tekst beslissend.

Protocol

Bij de ondertekening van de Overeenkomst tussen de Federatieve Republiek Brazilië en het Koninkrijk der Nederlanden tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen hebben de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gemachtigd, overeenstemming bereikt over de volgende bepalingen die een integrerend deel van de Overeenkomst vormen.

1. Ad. artikel 7

Het is wel verstaan dat de bepalingen van artikel 7, derde lid, van toepassing zijn ongeacht of de aldaar bedoelde kosten zijn gemaakt in de Overeenkomstsluitende Staat waar de vaste inrichting is gevestigd of elders.

2. Ad. artikelen 10, 11 en 12

- a. Indien aan de bron belasting is geheven die het belastingbedrag dat ingevolge de bepalingen van artikel 10, 11 of 12 mag worden geheven te boven gaat, moeten verzoeken om teruggaaf van het daarboven uitgaande belastingbedrag worden ingediend bij de bevoegde autoriteit van de Overeenkomstsluitende Staat die de belasting heeft geheven, binnen een tijdvak van vijf jaar na het einde van het kalenderjaar waarin de belasting is geheven.
- b. De bevoegde autoriteit van een Overeenkomstsluitende Staat kan de wijze van toepassing van de artikelen 10, 11 en 12 regelen.

3. Ad artikelen 10 en 23

Het is wel verstaan dat de waarde van aandelen, die worden uitgegeven door een rechtspersoon van een Overeenkomstsluitende Staat en die worden ontvangen door een inwoner van de andere Overeenkomstsluitende Staat in geen van de Overeenkomstsluitende Staten als inkomen aan de belastingheffing wordt onderworpen.

4. Ad artikel 11

- a. Het is wel verstaan dat provisies betaald door een inwoner van Brazilië aan een bank of financiële instelling in verband met door die bank of financiële instelling verleende diensten worden beschouwd als interest en worden behandeld overeenkomstig de bepalingen van artikel 11, tweede of derde lid.

b. Wat artikel 11, derde lid, betreft, kunnen de bevoegde autoriteiten in onderlinge overeenstemming vaststellen op welke andere overheidsinstellingen deze bepaling van toepassing is.

5. Ad artikel 12, derde lid

Het is wel verstaan dat de bepalingen van artikel 12, derde lid, van toepassing zijn op vergoedingen van welke aard ook voor het verlenen van technische bijstand en technische diensten.

6. Ad artikel 19

Het is wel verstaan dat de bepalingen van artikel 19, eerste lid, onderdeel a, en tweede lid, onderdeel a, Nederland niet beletten de bepalingen van artikel 23, eerste en tweede lid, van de Overeenkomst toe te passen.

7. Ad artikel 24, tweede lid

Het is wel verstaan dat de bepalingen van artikel 10, vijfde lid, niet in strijd zijn met de bepalingen van artikel 24, tweede lid.

8. Ad artikel 24, derde lid

Het is wel verstaan dat:

- a. de bepalingen van de Braziliaanse wetgeving, ingevolge welke royalty's, als omschreven in artikel 12, derde lid, en die worden betaald door een lichaam dat inwoner is van Brazilië aan een inwoner van Nederland die ten minste 50 percent van het stemgerechtigde kapitaal in dat lichaam bezit, niet aftrekbaar zijn bij het bepalen van het belastbare inkomen van het lichaam dat inwoner is van Brazilië, niet in strijd zijn met de bepalingen van artikel 24, derde lid, van de onderhavige Overeenkomst;
- b. ingeval Brazilië, na de ondertekening van de onderhavige Overeenkomst, hetzij in haar nationale wetgeving, hetzij in een belastingovereenkomst, zou toestaan dat royalty's die worden betaald door een onderneming die inwoner is van Brazilië aan een onderneming die inwoner is van een derde Staat, die niet gelegen is in Latijns-Amerika, en die ten minste 50 percent van het stemgerechtigde kapitaal bezit in de onderneming die inwoner is van Brazilië, aftrekbaar zijn bij het bepalen van het belastbare inkomen van deze onderneming, is onder soortgelijke omstandigheden eenzelfde aftrek automatisch van toepassing voor een onderneming die inwoner is van Brazilië en die royalty's betaalt aan een onderneming die inwoner is van Nederland.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gemachtigd, dit Protocol hebben ondertekend en er hun zegel aan hebben gehecht.

GEDAAN in tweevoud te Brasília, de achtste maart negentienhonderdnegentig, in de Nederlandse, de Portugese en de Engelse taal, zijnde de drie teksten gelijkelijk authentiek. Bij een verschillende uitleg is de Engelse tekst beslissend.